

ADRODDIAD I'R CABINET
25 HYDREF 2022

Aelod Cabinet: Cynghorydd Ioan Thomas, Aelod Cabinet Cyllid

Pwnc: Rhaglen Gyfalaf 2022/23 –
Adolygiad Diwedd Awst (sefyllfa 31 Awst 2022)

Swyddog Cyswilt: Ffion Madog Evans, Uwch Reolwr Cyllid

Penderfyniad a geisir

- Derbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd Awst (sefyllfa 31 Awst 2022) o'r rhaglen gyfalaf.
 - Cymeradwyo'r ariannu addasedig a gyflwynir yn rhan 4 o'r adroddiad, sef:
 - defnydd o amryw ffynonellau i ariannu gwir lithriadau gwerth cyfanswm o £26,751,000 o 2021/22,
 - dim newid mewn defnydd o fenthyca,
 - cynnydd o £7,396,000 mewn defnydd o grantiau a chyfraniadau,
 - dim newid mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf,
 - cynnydd o £2,156,000 mewn defnydd o gyfraniadau refeniw,
 - cynnydd o £13,000 mewn defnydd o'r gronfa gyfalaf, a
 - cynnydd o £538,000 mewn defnydd o gronfeydd adnewyddu ac eraill.
-

1. Cyflwyniad / Crynodeb

Cyflwynir yr adroddiad technegol yma fel rhan o'r drefn adolygu cyllideb 2022/23. Prif ddiben yr adroddiad yw cyflwyno'r rhaglen gyfalaf ddiwygiedig, a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol. Mae crynodeb yn rhan 3 a rhan 4 o'r adroddiad, gyda'r argymhellion yn rhan 6:

Rhan 3: Dadansoddiad fesul Adran o'r rhaglen gyfalaf £136.338m am y 3 blynedd 2022/23 – 2024/25.

Rhan 4: Ffynonellau ariannu'r cynnydd net oddeutu £36.854m ers y gyllideb agoriadol, gyda £26.751m o'r cynnydd oherwydd llithriadau o 2021/22 (adroddwyd eisoes fel rhan o'r llithriadau yn adolygiad diwedd blwyddyn ar 14 Mehefin 2022).

Rhan 5: Manyllder grantiau ychwanegol ers sefydlu'r gyllideb wreiddiol.

Y Cabinet sydd wedi'u hawdurdodi i addasu'r rhaglen gyfalaf. Gofynnir am gymeradwyaeth i'r rhaglen arfaethedig (rhan 3) a'i ariannu (rhan 4).

Mae gweddill yr adroddiad er gwybodaeth.

2. Prif Gasgliadau

Y prif gasgliadau sydd yn codi o'r sefyllfa ddiwygiedig yw :

- Fod cynlluniau pendant mewn lle i fuddsoddi tua £79.8m yn 2022/23 ar gynlluniau cyfalaf, gyda £21.1m (27%) ohono wedi'i ariannu trwy ddenu grantiau penodol.
- Mae effaith heriau ariannol diweddar yn parhau ar y rhaglen gyfalaf ac i'w weld yn y ffigyrau a adroddir yn Atodiad C, gyda dim ond 11% o'r gyllideb sydd wedi ei wario hyd at ddiwedd Awst eleni, o'i gymharu â 16% dros yr un cyfnod flwyddyn yn ôl a 13% ddwy flynedd yn ôl.
- Mae £12.1m ychwanegol o wariant arfaethedig wedi'i ail-broffilio o 2022/23 i 2023/24 a 2024/25, ond ni achoswyd unrhyw golled ariannu i'r Cyngor ble gwelwyd cynlluniau yn llithro.

3. Rhaglen Gyfalaf 2022/23 i 2024/25

Gweler isod y rhaglen gyfalaf arfaethedig ddiwygiedig ar ddiwedd Awst 2022.

ADRAN	ADOLYGIAD DIWEDD AWST				CYFANSWM £'000	CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS Y GYLLIDEB AGORIADOL £'000	ADDASIAD LLITHRIAD £'000	NEWIDIADAU ERAILL £'000
	2022/23	2023/24	2024/25					
	£'000	£'000	£'000	£'000				
Addysg	11,412	14,579	2,955	28,946	6,030	2,901	3,129	
Amgylchedd	7,926	190	100	8,216	6,927	3,924	3,003	
Cefnogaeth Gorfforaethol	-	-	-	-	-	-	-	
Cyllid	1,828	837	619	3,284	546	546	-	
Economi a Chymuned	2,971	927	150	4,048	1,803	832	971	
Tai ac Eiddo	28,201	8,577	7,007	43,785	8,565	5,772	2,793	
Oedolion, Iechyd a Llesiant	4,151	2,875	-	7,026	3,041	3,011	30	
Plant a Chefnogi Teuluoedd	1,421	250	-	1,671	1,189	1,004	185	
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	11,088	2,399	5,686	19,173	3,734	3,205	529	
Ymgynghoriaeth	5,506	3,082	-	8,588	1,469	1,457	12	
Corfforaethol	5,267	3,271	3,063	11,601	3,550	4,099	(549)	
CYFANSWM	79,771	36,987	19,580	136,338	36,854	26,751	10,103	

4. Newidiadau i'r Ffynonellau Ariannu

Mae cynnydd o £36.854m yn y gyllideb ar gyfer y rhaglen gyfalaf dair blynedd ers sefyllfa'r gyllideb wreiddiol. Nodir isod y ffynonellau ariannu arfaethedig ar gyfer hyn:

ARIANNU	ADOLYGIAD DIWEDD AWST				CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS Y GYLLIDEB AGORIADOL	ADDASIAD LLITHRIAD	NEWIDIADAU ERAILL
	2022/23	2023/24	2024/25	CYFANSWM			
	£'000	£'000	£'000	£'000			
Benthyca gyda chefnogaeth	8,238	9,173	9,173	26,584	1,358	1,358	-
Benthyca Arall	7,592	5,195	3,137	15,924	1,635	1,635	-
Grantiau a Chyfraniadau	21,143	8,258	54	29,455	16,440	9,044	7,396
Derbyniadau Cyfalaf	774	39	0	813	63	63	-
Refeniw Adrannol a Chorfforaethol	3,261	30	0	3,291	2,253	97	2,156
Cronfa Cyfalaf	13,061	5,392	0	18,453	8,916	8,903	13
Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill	25,702	8,900	7,216	41,818	6,189	5,651	538
CYFANSWM	79,771	36,987	19,580	136,338	36,854	26,751	10,103

5. Grantiau Ychwanegol

Ers sefydlu'r gyllideb wreiddiol, ddiwedd Mawrth, llwyddodd y Cyngor i ddenu'r grantiau canlynol ychwanegol o £7,422k. Mae nifer o addasiadau gan gynnwys lleihad o £26k ar gynlluniau oedd yn is na'r amcan gwreiddiol yn dod â chyfanswm y symudiad i £7,396k (gweler Atodiad A am fwy o fanylion) :

- £1,570k Grant Cyfalaf Prydau Ysgol am Ddim
- £897k Grant Cymunedau Dysgu Cynaliadwy – Defnydd Cymunedol Ysgolion
- £850k Grant Cyfalaf Diogelwch y Ffyrdd gan Lywodraeth Cymru
- £692k Grant Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (CGGC) tuag at gynlluniau gwledig
- £587k Grantiau o'r Gronfa Trafnidiaeth Lleol (LTF) a'r Gronfa Teithio Llesol (ATF) gan Lywodraeth Cymru
- £558k Grantiau Pethau Pwysig gan Lywodraeth Cymru a Chyfraniadau eraill tuag at ail wynebu Maes Parcio Y Glyn Llanberis a chynlluniau eraill Parciau Gwledig
- £346k Grant Creu Lleoedd gan Lywodraeth Cymru – i wella eiddo
- £336k Grant gan Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) tuag at nifer o wahanol gynlluniau gwledig gan gynnwys Llwybr yr Arfordir
- £303k Grant Llywodraeth Cymru tuag at gynlluniau gwledig gan

gynnwys tirweddau cynaladwy

- £291k Grantiau Tai gan Lywodraeth Cymru yn cynnwys Digartrefedd Rhan 2 a Trawsnewid Trefi
- £247k Grant Galluogi, maes tai, gan Lywodraeth Cymru i hwyluso byw'n annibynnol
- £235k Grant Sipsiwn a Theithwyr gan Lywodraeth Cymru
- £184k Grant Llywodraeth Cymru tuag at gynllun i ddelio gyda Gwywiad yr Onnen
- £169k Grant Dechrau'n Deg gan Lywodraeth Cymru – Cynllun Meithrin Maenofferen
- £157k Grantiau o'r Gronfa Rhyddhau Tir gan Lywodraeth Cymru

6. Argymhellion

Gofynnir i'r Cabinet:

- dderbyn y rhaglen gyfalaf ddiwygiedig ar gyfer 2022/23 i 2024/25, a
- cymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol (rhan 4 uchod).

7. Rhesymau Dros Argymell y Penderfyniad

Rhaid sicrhau trefniadau ariannu priodol ar gyfer cynlluniau'r Cyngor i wario ar gyfalaf, a rhaid i'r Cabinet gymeradwyo'r rhaglen gyfalaf a'r ffynonellau ariannu.

Mater o drefn yw ymgorffori ariannu trwy grant, ond hefyd mae angen delio gyda sefyllfaoedd lle bu newid rhwng blynyddoedd mewn proffil gwario a newid mewn gwerth cyfraniadau a derbyniadau cyfalaf.

Argymhellir yma gamau er mwyn sicrhau ffynonellau ariannu pendant am gynlluniau cyfalaf 2022/23 – 2024/25.

8. Ystyriaethau Perthnasol

Materion technegol ynghylch ariannu'r cynlluniau sydd gerbron ac mae ymhlygiadau a dadleuon eisoes wedi'u cyfarch wrth fabwysiadu'r cynlluniau cyfalaf unigol.

9. Camau Nesaf ac Amserlen

Gweithredu ar yr argymhellion i ariannu'r rhaglen.

Barn yr Aelod Lleol

Dim yn berthnasol.

Barn y Swyddogion Statudol**Y Swyddog Monitro:**

Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.

Atodiadau:

- Atodiad A: Prif newidiadau fesul ffynhonnell ariannu
 - Atodiad B: Symudiadau o 2022/23 i 2023/24
 - Atodiad C: Gwariant 5 mis cyntaf 2022/23
-

Manylion y Prif Newididau

Gweler isod y cynlluniau perthnasol sydd yn achosi'r prif newidiadau i'r ffynonellau ariannu ers yr adolygiad diwethaf :

	2022/23	2023/24- 2024/25
	£'000	£'000
Grantiau a Chyfraniadau		
• Grant Cyfalaf Prydau Ysgol am Ddim (<i>Adran Addysg</i>).	1,570	
• Grant Cymunedau Dysgu Cynaliadwy – Defnydd Cymunedol Ysgolion (<i>Adran Addysg</i>).	897	
• Grant Creu Lleuedd gan Lywodraeth Cymru – i wella eiddo (<i>Adran Economi a Chymuned</i>).	346	
• Grantiau Pethau Pwysig gan Lywodraeth Cymru a Chyfraniadau eraill tuag at ail wynebu Maes Parcio Y Glyn, Llanberis a chynlluniau eraill Parciau Gwledig (<i>Adran Economi a Chymuned</i>).	558	
• Grant Dechrau'n Deg gan Lywodraeth Cymru – Cynllun Meithrin Maenofferen (<i>Adran Plant a Theuluoedd</i>).	169	
• Grant Llywodraeth Cymru tuag at gynllun i ddelio gyda Gwywiad yr Onnen (<i>Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol</i>).	184	
• Grant Cyfalaf Diogelwch y Ffyrdd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer nifer o wahanol gynlluniau 20 milltir yr awr (<i>Adran Amgylchedd</i>).	850	
• Grantiau o'r Gronfa Trafnidiaeth Lleol (LTF) a'r Gronfa Teithio Llesol (ATF) gan Lywodraeth Cymru ar gyfer nifer o wahanol gynlluniau (<i>Adran Amgylchedd</i>).	587	
• Grantiau gan Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) tuag at nifer o wahanol gynlluniau gwledig gan gynnwys Llwybr yr Arfordir (<i>Adran Amgylchedd</i>).	336	
• Grant Llywodraeth Cymru tuag at gynlluniau gwledig gan gynnwys tirweddau cynaladwy (<i>Adran Amgylchedd</i>).	303	
• Grant Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (CGGC) tuag at gynlluniau gwledig gan gynnwys Llefydd Lleol i Natur (<i>Adran Amgylchedd</i>).	692	

• Grant Galluogi, maes tai, gan Lywodraeth Cymru i hwyluso byw'n annibynnol (<i>Adran Tai ac Eiddo</i>).	247
• Grant Sipsiwn a Theithwyr gan Lywodraeth Cymru tuag at Safle Sipsiwn Llandygai (<i>Adran Tai ac Eiddo</i>).	235
• Grantiau o'r Gronfa Rhyddhau Tir gan Lywodraeth Cymru (<i>Adran Tai ac Eiddo</i>).	157
• Grantiau Tai gan Lywodraeth Cymru yn cynnwys Digartrefedd Rhan 2 a Trawsnewid Trefi (<i>Adran Tai ac Eiddo</i>).	291
Refeniw Adrannol a Chorfforaethol	
• Cyfraniadau Ysgolion tuag at amrywiol gynlluniau gan gynnwys cerbydau (<i>Adran Addysg</i>).	112
• Cyfraniadau cyfatebol/ychwanegol tuag at amrywiol gynlluniau (<i>Adran Amgylchedd</i>).	135
• Trosglwyddo elfen o'r gyllideb refeniw i ariannu cynlluniau Cynnal a Chadw sydd bellach yn gyfalaf o ran natur (<i>Adran Tai ac Eiddo</i>).	1,879
Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill	
• Cyfraniadau cyfatebol/ychwanegol tuag at amrywiol gynlluniau (<i>Adran Economi a Chymuned; Adran Amgylchedd; Adran Tai ac Eiddo</i>).	177
• Adnewyddu cerbydau ac offer (<i>Adran Plant a Theuluoedd; Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol</i>).	362

Manylion Ail-broffilio

Gweler isod y prif gynlluniau sydd wedi eu hail-broffilio ers y gyllideb wreiddiol:

	2022/23 £'000	2023/24 £'000
Cynlluniau Ysgolion (Cymunedau Dysgu Cynladwy ac Eraill) (<i>Adran Addysg</i>)	(5,114)	5,114
Adfywio Tref a Glannau Caernarfon (<i>Adran Economi a Chymuned</i>)	(140)	140
Cynlluniau Morwrol, Parciau Gwledig a Hamdden (<i>Adran Economi a Chymuned</i>)	(142)	142
Cynllun Buddsoddiad Neuadd Dwyfor (<i>Adran Economi a Chymuned</i>)	(465)	465
Cynllun Canolfan Integredig Maesgeirchen (<i>Adran Plant a Theuluoedd</i>)	(250)	250
Hwb Iechyd a Gofal Penygroes (<i>Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant</i>)	(1,625)	1,625
Cynlluniau Sefydliadau Preswyl a Gofal Dydd Oedolion (<i>Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant</i>)	(625)	625
Rhaglen Atal Dirywiad Ffyrdd (<i>Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol</i>)	1,000	(1,000)
Cynlluniau Atal Llifogydd (<i>Adran Ymgynghoriaeth</i>)	(3,039)	3,039
Ail-wynebu Meysydd Parcio (<i>Adran Amgylchedd</i>)	(69)	69
Cynlluniau Addasiadau i'r Anabl a Swyddfeydd (<i>Adran Tai ac Eiddo</i>)	(123)	123
Cynlluniau Rheoli Carbon y Cyngor (<i>Adran Tai ac Eiddo</i>)	(1,514)	1,514

Noder:

Ni fydd yr ail-broffilio uchod yn golygu unrhyw golled grant.

Mae amrywiol resymau dilys tu ôl i'r ail-broffilio mewn sawl achos, ond gall yr oedi cyn gweithredu'r cynlluniau yma olygu bod gwasanaethau yn ymdopi'n hirach gyda'r asedau presennol heb eu gwella.

Gwariant Cyfalaf 5 Mis Cyntaf 2022/23

CRYNODEB	RHAGLEN GYFALAF BLWYDDYN LAWN (adolygwyd Awst) 2022/23 £'000	GWIR WARIANT 5 MIS HYD AT 31/08/2022 £'000
Addysg	11,412	1,759
Amgylchedd	7,926	323
Cefnogaeth Gorfforaethol	-	-
Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth)	1,828	381
Economi a Chymuned	2,971	742
Tai ac Eiddo	28,201	2,724
Oedolion, Iechyd a Llesiant	4,151	75
Plant a Chefnogi Teuluoedd	1,421	257
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	11,088	2,791
Ymgynghoriaeth	5,506	68
Corfforaethol	5,267	-
CYFANSWM	79,771	9,120

Noder:

Mae'r gyfran sydd wedi'i wario eleni (11%) yn is na'r sefyllfa adeg yma'r llynedd (gwariant 5 mis 2021/22 yn 16%), ac yn is na dwy flynedd yn ôl (13% yn 2020/21).